

**การทบทวนข้อมูลผลดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552**

การกำหนดประเด็นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับคณะที่ปรึกษาภาคประชาชนในการพัฒนาระบบราชการ/ผลการปฏิบัติราชการ/พัฒนาบริการสาธารณะฯ ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านจากภาคประชาชน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้แทนจากภาคประชาชนด้านสวัสดิการสังคม ด้านส่งเสริมการศึกษา ด้านการคลังท้องถิ่น ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านการพัฒนาการบริหารงานท้องถิ่น ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ได้นำวิสัยทัศน์ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2552-2555) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งกำหนดภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการไว้ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ มาวิเคราะห์และพิจารณาคัดเลือกประเด็นในการพัฒนาระบบราชการ/ผลการปฏิบัติราชการ/การพัฒนาบริการสาธารณะของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่เห็นว่าเหมาะสมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ประกอบด้วยผลกาปรากฏผลดังนี้

(1) เลือกประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นประเด็นยุทธศาสตร์หรือภารกิจที่สำคัญและเหมาะสมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาระบบราชการ/ผลการปฏิบัติราชการ/การพัฒนาบริการสาธารณะปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 โดยพิจารณาคัดเลือกภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ดังกล่าว เพื่อเป็นภารกิจในการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 4 แผนงานย่อย คือ

▶ แผนงานที่ 1 : แผนงานส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพอนามัย และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุและคนพิการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

▶ แผนงานที่ 2 : แผนงานส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งด้านองค์กรผู้สูงอายุและคนพิการ

▶ แผนงานที่ 3 : แผนงานส่งเสริมอาชีพหรือรายได้ของผู้สูงอายุหรือคนพิการ

▶ แผนงานที่ 4 : แผนงานด้านการบริหารจัดการระบบพัฒนาคุณภาพ

ชีวิต

(2) คัดเลือกแผนงานที่ 4 : แผนงานด้านการบริหารจัดการระบบพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นประเด็นที่จะนำมาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาระบบราชการ/ผลการปฏิบัติราชการ/การพัฒนาบริการสาธารณะปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เนื่องจากเป็นแผนงานที่จะส่งผลต่อประชาชนโดยตรง

➤ การกำหนดโครงการแบบมีส่วนร่วม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและคณะที่ปรึกษาภาคประชาชนฯ ได้นำแผนงานที่ 4 : แผนงานด้านการบริหารจัดการระบบพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่จะนำมาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดโครงการแบบมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ได้จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย
(1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	เพื่อให้มีฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นปัจจุบันทันสมัย พร้อมนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง	ตัวชี้วัดที่ 1 : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเงินงบประมาณอุดหนุนสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ไม่น้อยกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552) ตัวชี้วัดที่ 1 : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเงินงบประมาณอุดหนุนสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการและผู้ป่วยเอดส์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 โดยมีเป้าหมายที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย
(2) โครงการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548	เพื่อปรับปรุงระเบียบฯ ให้ทันสมัย สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และส่งผลให้จ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการยก ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ... และประกาศใช้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีเป้าหมายการประกาศใช้ ระเบียบฯ ดังกล่าวภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

➤ **ผลดำเนินการตามโครงการแบบมีส่วนร่วมตามประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552**

โครงการ	ผลดำเนินการ
(1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ดำเนินการทบทวนและตรวจสอบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์ที่ได้ดำเนินการแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 และปรับปรุงฐานข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
(2) โครงการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ... เพื่อยกร่างระเบียบฯ ดังกล่าวให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 และได้้นำร่างระเบียบฯ เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาอนุมัติในหลักการของร่างระเบียบฯ ดังกล่าว และเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบพิจารณาก่อนประกาศใช้

➤ **ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการตามโครงการแบบมีส่วนร่วมตามประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552**

โครงการ	ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน
(1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	ภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ทบทวนและจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ

โครงการ	ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน
<p>พิการ และผู้ป่วยเอดส์</p>	<p>แผนงานการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประเด็นและกรอบแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เป็นประเด็นที่ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และได้รับการสนับสนุนการดำเนินการโดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลยุคปัจจุบัน จึงทำให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p>	<p>และผู้ป่วยเอดส์ไม่ครบถ้วน ถูกต้องและสมบูรณ์ ทำให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้ระยะเวลาในการสอบทานข้อมูลดังกล่าวมากขึ้น ส่งผลกระทบให้การจัดทำฐานข้อมูลล่าช้ากว่าเป้าหมายระยะเวลาแล้วเสร็จที่กำหนดไว้</p>
<p>(2) โครงการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548</p>	<p>ภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนงานการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประเด็นและกรอบแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เป็นประเด็นที่ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และได้รับการสนับสนุนการดำเนินการโดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลยุคปัจจุบัน จึงทำให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงและความไม่มั่นคงทางการเมืองทำให้การดำเนินการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ทำได้ล่าช้า และขาดความต่อเนื่อง ประกอบกับการบูรณาการในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ ทำให้การสื่อสารทำความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยกเว้นระเบียบฯ ดังกล่าวล่าช้าและขาดความต่อเนื่องเช่นเดียวกัน</p>

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่าที่ปรึกษาภาคประชาชน ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแต่งตั้ง ได้เข้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาระบบราชการ/ผลการปฏิบัติราชการ/การจัดบริการสาธารณะฯ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ ภารกิจสำคัญ แผนงานตามภารกิจสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การกำหนดโครงการแบบมีส่วนร่วมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จำนวน 2 โครงการ การตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามโครงการแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะทางในการดำเนินการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่อาจจะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

สำหรับผลการดำเนินการตามโครงการแบบมีส่วนร่วมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จำนวน 2 โครงการ ทำให้ทราบว่า มีโครงการที่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดตามที่กำหนดไว้ได้ ทั้ง 2 โครงการ คือ โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ และโครงการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการ และติดตามประเมินผลให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดต่อไป ทั้งนี้จากการประสานกับกระทรวงมหาดไทยทราบว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ... จะประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเดือนตุลาคม 2552 เป็นอย่างช้า

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรนำข้อมูลที่ได้จากผลการทบทวนผลการดำเนินการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ไปประกอบการกำหนดประเด็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ดังนี้

(1) ด้านการช่วยเหลือสวัสดิการผู้ด้อยโอกาสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้สามารถจัดบริการสาธารณะด้านการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

(2) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แต่งตั้ง โดยขอให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ด้านสวัสดิการสังคมและด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม เพื่อร่วมให้ความเห็นในประเด็น

ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความครอบคลุมหลากหลายด้านมากยิ่งขึ้น

(3) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาคัดเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี : การสร้างและใช้ภาคีเครือข่ายในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากำหนดกรอบแนวคิด/แนวทางที่เหมาะสมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553